

Bijlage 5: Beantwoording vraag meetinstrument mentale gezondheid jeugdigen

Om een beeld te krijgen van de mentale gezondheid van jeugdigen maken we als gemeente gebruik van het onderzoek dat de GGD uitvoert via de Jeugdgezondheidsenquête, waarin ook dit thema besloten ligt. Deze enquête wordt normaliter 1x per 4 jaar uitgevoerd (2015 en 2019), maar heeft vanwege de coronapandemie ook een tussenmeting in 2021 gekregen. De geënquêteerde doelgroep zijn scholieren op het Voortgezet Onderwijs, klassen 2 en 4.

Tot voor kort werd gewerkt met de indicator '[..] verhoogd risico op psychosociale problemen'. Inzicht hierover werd verkregen met de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ), waarvan de laatste meting dateert uit 2019. De SDQ is een van oorsprong Engelse vragenlijst die in Nederland onder andere wordt gebruikt in de Jeugdgezondheidszorg. De vragenlijst bevat in totaal 25 items, die betrekking hebben op de volgende vijf onderwerpen: hyperactiviteit/aandachttekort, emotionele problemen, problemen met leeftijdsgenoten, gedragsproblemen en pro-sociaal gedrag. De 25 items zijn geformuleerd aan de hand van stellingen. De totaalscore op de SDQ kan worden onderverdeeld in de drie categorieën 'normaal', 'grensgebied' en 'afwijkend'.

Vanaf 2021 wordt de psychische gezondheid van jongeren in de Gezondheidsmonitor Jeugd gemeten aan de hand van de Mental Health Inventory 5 (MHI-5), de uitkomsten hiervan kwamen in 2022 beschikbaar. De MHI-5 is een internationale standaard voor een specifieke meting van de mentale gezondheid, bestaande uit 5 vragen. De MHI-5 is feitelijk een deelschaal van de Short Format 36 ofwel SF-36, een uitvoerige internationale standaard voor de meting van gezondheid. De MHI-5 betreft vragen die steeds betrekking hebben op hoe men zich in de afgelopen 4 weken voelde.

Gevraagd is:

1. Voelde je je erg zenuwachtig?
2. Zat je zo erg in de put dat niets je kon opvrolijken?
3. Voelde je je kalm en rustig?
4. Voelde je je neerslachtig en somber?
5. Voelde je je gelukkig?

Iedere vraag heeft de volgende 6 antwoordcategorieën: voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit. Op basis van deze 5 vragen wordt een somscore berekend, welke loopt van 0 (zeer ongezond) t/m 100 (perfect gezond). Een respondent is gekwalificeerd als psychisch ongezond (heeft psychische klachten) bij een score van 60 of minder. De indicator komt hiermee ook iets te veranderen, het betreft hier '[..] met psychische klachten'.

Omdat de methoden van elkaar verschillen is er geen 1-op-1 vergelijking mogelijk tussen de beide varianten. De oude variant is niet in 2021 als 'schaduw variant' nog eenmaal uitgevoerd, wat gezien de omvangrijkheid van de lijst ook niet wenselijk zou zijn. Er is tevens geen mogelijkheid om de oude variant te converteren naar de nieuwe, of visa versa. Dit betekent helaas dat we op dit vlak een trendbreuk hebben.